

ESGRIMA La història de l'esgrima apareix lligada a la cultura catalana des de temps ancestrals

Un esport molt arrelat

Redacció

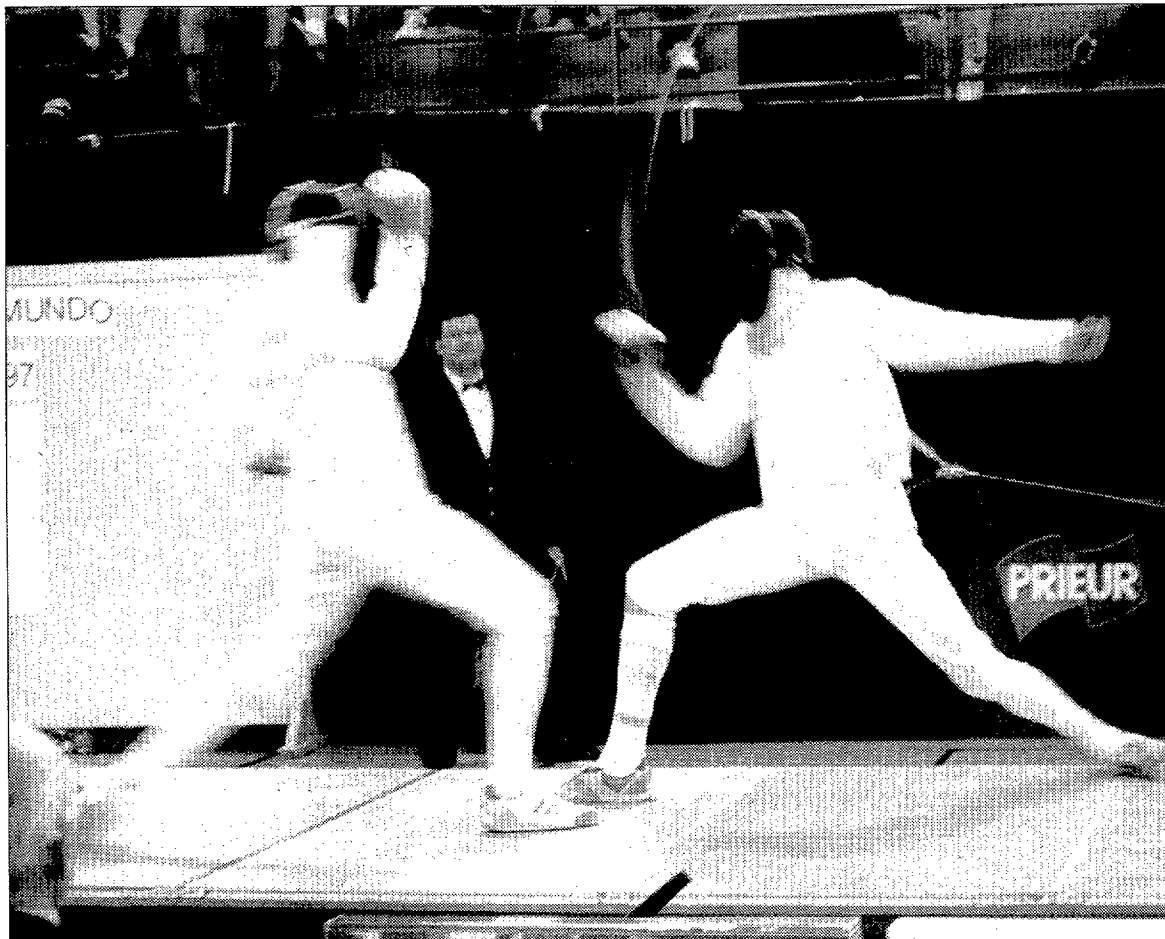
BARCELONA

La història de l'esgrima apareix lligada a l'evolució cultural de la humanitat milers d'anys abans de la nostra era. L'home va utilitzar les armes per atacar i defensar-se, i el seu ús va requerir un aprenentatge. L'evolució de les armes i de les pràctiques corporals en les diferents civilitzacions va deixar en la història figures singulars com el mestre d'esgrima de l'antiga Grècia, anomenat "hoplomachés" o els "lanistae", instructors de les centúries romanes. L'arribada de les armes de foc semblava marcar la fi en l'ús de les armes blanques, però lluny d'això, aquest fet va marcar l'inici d'una nova concepció de les armes. Van aparèixer els duels i els estudis sobre l'art d'emprar l'espasa, el floret i el sabre es van anar multiplicant fins que a finals del segle XIX l'esgrima esdevingué una de les primeres pràctiques corporals que han configurat l'essència de l'esport modern.

Arrels catalanes

L'esgrima és l'únic esport olímpic amb orígens espanyols. De fet, en els antecedents de l'esgrima com a esport hi ha influències catalanes en les diferents etapes. El 1474, el català Jaume Pons, va editar el primer tractat d'esgrima conegut arreu del món i que, juntament amb les obres contemporànies de Pedrós De la Torre i Diego de Valera, i d'altres de posteriors, van posicionar Espanya al capdavant de la teorització de l'esgrima fins al segle XVI. Els segles XVII i XVIII presenten una marcada influència de les escoles italiana i francesa. El segle XIX és l'etapa en què apareix l'esport modern com a símbol de modernitat per a la burgesia, un esport que és importat pels viatgers catalans a excepció de l'esgrima, practicada a Catalunya com a d'altres països europeus. A mitjans del segle XIX ja es coneix l'existència a Barcelona de diferents mestres d'esgrima, i una de les sales d'esgrima més importants de l'època era la del famós Gimnàs Solé, que fou un dels clubs fundadors de la Federació Catalana d'Esgrima el 4 de maig del 1922.

La Federació Catalana d'Esgrima, des de la seva creació, ha tingut un caràcter minoritari pel reduït volum de practicants que ha tingut a diferència d'altres

L'esgrima és l'únic esport olímpic amb orígens espanyols i en els seus antecedents té influències catalanes

Espasa, floret i sabre, les tres modalitats

L'espasa és una arma d'estocada i tan sols és vàlid el tocat realitzat pel contacte del botó de la punta de l'arma amb el cos de l'adversari. Tots els tocats tenen el mateix valor. L'espasa ha de tenir una llargària màxima de 110 cm. i no pot passar dels 770 grs. de pes. El floret també és d'estocada. Aquí es prioritzen les accions ofensives a les contraofensives. La superfície vàlida del floret es limita al tronc. A l'igual que l'espasa, no pot excedir dels 110 cms. i el seu pes ha de ser inferior al mig kilo. En el sabre, la validesa del tocat queda condicionada a la convenció. A més a més del tocat amb la punta, és permès tocar amb el tall i contratall de la fulla. La superfície vàlida ve determinada per la línia dels malucs. No pot pesar més de 500 grs. i la llargària màxima, de 105 cm. ●

països europeus molt propers, com Itàlia o França, on el caràcter minoritari de l'esport de l'esgrima ha estat menys restrictiu que no pas a Catalunya.

En els darrers anys, la Federació Catalana d'Esgrima està realitzant un esforç per tal d'incrementar el nombre de practicants, però la tendència a la baixa de les corbes de natalitat en la població catalana, així com l'increment en l'oferta existent en el món del lleure fan que, a hores d'ara, siguin moltes les dificultats existents per a desenvolupar un esport com l'esgrima. Sens dubte l'aparició dels materials alternatius -sabrescuma i floretescuma- que faciliten la incorporació de l'esgrima en l'àmbit escolar, així com l'increment de l'oferta formativa que s'està impulsant des de la pròpia FCE i que, en un futur, es podria realitzar des del mateix INEFC, poden permetre que l'esgrima incrementi les seves xifres en nombre de clubs i llicències i s'apropi als valors existents en països veïns.

A hores d'ara l'esgrima és un dels pocs esports presents en el

programa olímpic des de la primera edició dels Jocs Moderns del 1896. Anualment es disputen els campionats del món absoluts, i per a menors de 20 i 17 anys, en les seves sis modalitats: l'espasa, el floret i el sabre, tots ells, masculins i femenins, després de la darrera incorporació del sabre femení en proves oficials des de 1999.

La Fédération Internationale d'Esgrime és l'organisme que regula l'esgrima arreu del món. La seva

L'esgrima ha tingut en països molt propers, un caràcter menys restrictiu que a Catalunya

seua, des del mes de setembre del 1997, es troba a la ciutat Suïssa de Lausanne i té 101 federacions nacionals associades de tots els continents.

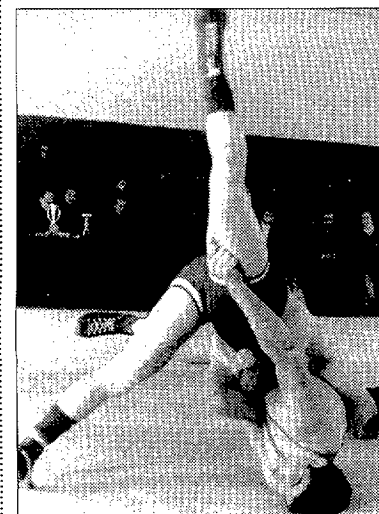
Els esportistes practicants d'esgrima són anomenats esgrimidors o tiradors dins de l'argot propi, de la mateixa forma que, segons la modalitat practicada, esdevenen espasistes, floretistes o sabristes. El concepte "tirar" és emprat en aquest esport per definir l'enfrontament en assalt de dos tiradors, el que esdevindria en altres activitats esportives al terme "jugar", poc o gens utilitzat en l'esgrima; així, quan dos esgrimidors s'enfronten es diu que estan "tirant" ●

Lluita

Èpoques de glòria als 50 a Catalunya

Mitjançant un fulletó del 1925 (del qual només se'n conserva una fotocòpia) en el qual s'anuncia la celebració del segon Campionat de Catalunya de Grecoromana, es té constància de l'antiguitat, com a mínim, dels Campionats de Catalunya, tot i que la pràctica d'aquest esport i la Federació podrien ser més antics. Aquest esport va viure èpoques de glòria els anys 50 i 60, quan pavellons com el Iris de Barcelona s'ompliren en competicions internacionals. Eren les èpoques d'homes com Salvador, Vidal, Cuscó, Puig, Asensio i d'altres. Graciano Cuesta, al marge de ser la persona més reconeguda per la Federació Internacional, va marcar tota una època com a entrenador espanyol i català. Els clubs més importants eren la Unió Gimnàstica i Esportiva de Badalona, el Centre Gimnàstic Barcelonès i la Penya Cultural Barcelonesa. Hi ha una figura indiscutible, compromès amb la tasca organitzativa i en defensa de Catalunya, destacable en els moments crítics de la Guerra Civil i fins l'adveniment de la democràcia. Es tracta d'Antoni Asensio, qui posa els fonaments per la nova etapa no exempta d'entrebanca per aquells que no volien perdre privilegis.

Els anys 70 i 80 a Catalunya, són molts catalans els que arriben alt però la política no recolza la seva progressió: Navarrete, Parera, Rubio, Olmo, Mentrut, Molina, Doña i d'altres. Lluitadors com Serna, Cano, Delgado, Torres, Gutiérrez, Luna, Bueno i d'altres també posen la seva llavor. A Seül, vam estar representats per Serna i a Barcelona, per Recuero. Actualment, Catalunya ha revalidat per quart any consecutiu la primacia en Grecoromana i Lliure Olímpica a nivell sènior i necessita una reconversió en categories inferiors. Els clubs més importants darrerament són el CG Barcelonès, CL Baró de Viver, CL Sant Adrià i molts d'altres ●

La lluita catalana va brillar els anys 50 i 60